

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA PRESORGANO

DE LA



JARO VI^a : JUNIO 1915

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO DE "KATALUNA ESPERANTISTO"

ARIBAU, 55 : BARCELONA

<i>Direktoro</i>	FRED. PUJULÀ
<i>Redakcia sekretario</i>	JOSEP GRAU
<i>Redaktoroj</i>	ESTANISLAU PELLICER JOSEP VENTURA ARTUR DOMENECH
<i>Administristo</i>	JOSEP SERRAT
<i>Administracia sekretario</i>	JOAN AMADES

KUNLABORANTOJ

Manuel BORDAS (Barcelona). — D-ro Jascinto BREMÓN (Barcelona). — D-ro Joaquim COLL (Barcelona). — Delfi DALMAU (Bahía Blanca. Rep. Argentina). — Josep DOMENECH (Girona). — Gustau GALCERÁN (Vilanova i Geltrú). — Joan GILI (Barcelona). — A. NOVEJARQUE (Valencia). — Joan ROSALS (Barcelona). — Eulalia ROSELL, Teresa ROSELL (Vilanova i Geltrú).

KORESPONDANTOJ

B. Nogué (*Manlleu*). — E. Aguadé (*Reus*). — P. Solanas (*Rubí*). — P. Costa (*Santa Coloma de Farnés*). — J. Vidal (*Tarragona*). — M. Solà (*Terrassa*). — F. Guitart (*Vendrell*). — J. Albagés (*Vich*).

Nia devizo: *Moro estas gularo*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA
Kataluna Esperantista Federacio

Asocia sidejo de la K. E. F. : Rambla, 41 : Sabadell (Katalunio)
Redakcio kaj Administracio de K. E. : Arbon, 55 : Barcelono

Nia tasko

AL ni, esperantistoj, kutimintaj konsideri nian tutan samideanaron, kiel veran frataron, kaj interligintaj amike nian koron kun anoj de ambaŭ bandoj el la nacioj en milito, ĝia eksplodo subita kaj neantaŭvidebla kaŭzis fortan moralan ekdubon.

En la unuaj momentoj, kiam el la nigraj nubegoj la unua fulmotondro eliĝis, ĉiu el ni, sincere sentanta nian *esperon*, demandis al si mem serioze, ĉu li povas, ne apostatante nian pacaman ideon, konservi saman home fratan simpatian por individuoj de ambaŭ militantaj partioj, kaj el la unuaj konkludoj ŝajne alprenindaj elkontrastis certe la ideon, tamen malĝusta kaj erara, ke nia porpaca idealo, ke nia porpaca agado montriĝis utopia kaj senfrukta, kaj ke oni povas pro tio aljuĝi sian simpatian al nur unu el la intermilitantaj popoloj.

Ni ja ne estis kapablaj en la komenco, konscii ke la definitiva argumento mankanta al pacifistoj estas la terura grandega milito; kaj nur iom post iom, kiam la bruado de l' bataloj estis potencita de kelkaj serenaj voĉoj, ni konvinkiĝis, ke la milito kaŭzanta senfinajn mizerojn al la tuta homaro konvertos al pacifismo per la potenca argumento egoismo eĉ la malnoblajn animojn, kiuj estis antaŭe kapablaj ne deziregi pacon, ĉar neniam ankoraŭ milito malutilis al ili. Tiam, kompreninte ke la triumfo de nia pacema idealo povos esti

des pli multe garantiata, ju pli terura milito per si mem estos (kaj tio ne signifas, ke mi persone opinias, ke milito devas esti kiel eble plej kruela), ĉiu, konsiderinte kaj solvinte siaplaĉe la etikan problemon, kia estas esence milito, aligis sian simpatian al unu aŭ al la alia militanto kaj, funde, akceptis la jam neeviteblan, kruelan fakton.

Komprenoble, nacieco, privata koncepto pri honordevo, politikaj, sociaj aŭ religiaj sentoj de ĉiu persono influis la aljuĝon, kaj la unua por la anoj de la nacioj batalantaj fariĝis la ĉefa, natura, decida devo. Serve de tiu nacia devo ĉiu esperantisto de militanta lando klopodis utiligi nian lingvon por efiki favore al sia patrujo per ĉiuj diversaj rimedoj, kaj tial per leteroj, broŝuroj, libroj, flugfolioj oni metis Esperanton al la servo de privata celo, ne komuna al ĉiuj adeptoj de la esperantista idealo.

Tia kvazaŭapologio de milito, aŭ de unu aparta militafero, estis esence neagrabla al nia samideanaro, tiel same ĉu ĝi venas de unu aŭ de alia flanko, kaj oni devis tial, publike rememori, ke estas interkonsentite ke nia lingvo, kiel viva lingvo, taŭgas por ĉio, kaj ke oni laŭ solena, de ĉiuj akceptata deklaro, nomas esperantisto tiun, kiu uzas nian lingvon, *por kin ajn celo* li tion faras.

Efektive, ni rekonas tiun rajton. Sed oni tamen permesos al ni, idealistoj, kiuj ankoraŭ kredas ebla fratecon almenaŭ interindividuan, kiu produktos pli-malpli frue interpopolan pacon, kiu ĵus montriĝis bedaŭrinde tiel facile rompebla, — ke ni eldiru nian ĉagrenon, vidi ke tiu sama Esperanto, kiu estis, kaj estas por ni, simbolo de plej granda, nobla sento, estu pli efika nuntempe en la rolo de granda, utila lingvo, ol en tiu de sankta, nobla semanto de amo kaj frateco. Kaj tiu ĉagreno, ĝenerale, kvankam iafoje senkonscie, sentata, estis la ĉefa kaŭzo, ke oni trovis neagrabla uzadon de Esperanto, tamen logikan kaj naturan, ĉe propagando pri milito.

Kaj jen aperas, el longa konsiderado pri ĉio skizita, nia konvinko, ke la prefera tasko por la estonteco, kiun ni esperantistoj devos plenumi, estas simple : «Klopodi ke post la milito, kiam malamoj ŝajne eternaj dispartigos la homojn, nia lingvo disvastiĝu kaj enradikiĝu en la mondon, kvankam samtempe, *pli forte kiel fratiga sento, kiel alta idealo porpaca, ol kiel utila, senanima rimedo por interkompreniĝoj.*»

Tiamaniere ni servos lastaloke, krom al moralaj, ankaŭ al materialaj interesoj de la Homaro.

La Hontulino¹

DEVIZO : *Enconĝita*

EN tiuj ombraj valoj, eterne vualitaj de nebuloj de mistero, nenia okazo pli stranga ol tiu de Ursulino.

Virino matura ŝi estis kaj pli alta ol poplo... tamen neniām iu vidis ŝin mangantan.

Ĉu tagmeze, ĉu vespere, kiam la servistoj de la Farmodomo kolektiĝis ĉirkaŭ la fuma kameno, ŝi trovis la manieron forŝoviĝi. Ĉe la mangohoro, ŝi prenis delikate sian telereĥon kaj malrapide elglitis al malhela angulo, sur la ŝtupojn de la korto aŭ al la pasejo de la sojlo, kvazaŭ ŝi intencus malbonagon. Ŝi profitis por forŝтелиĝi la komencon de la mango, kiam ĉiuj geservistoj englutis dentobroge la unuajn kuleraĵojn. Sufiĉe okupitaj ili estis tiam, por atenti pri io alia... kaj ŝi tiam pasis silente kaj milde kiel nubopeco, irante fandiĝi en sia kaŝejo.

Tiel singarde ŝi foriĝis de la ĉies rigardo, ke preskaŭ neniām iu rimarkis tion. Kaj se hazarde iu vidis ĝin, eĉ ne priatentis, pro kutimo. Oni parolis pri tio, kelkafoje, nur kiam ĉeestis ĵus dungita servisto, miranta pri la strangaĵo.

Iun vesperon, je la horo de l' mango, arbohakisto loĝanta de tre malmultaj tagoj en la Farmodomo, demandis kun miro:

— Kial tiel agas, tiu virino?

— Tial ke ŝi hontas, ke oni vidu ŝin...

— Ke oni vidu ŝin mangantan?...

— Jes... — oni respondis al li, ridetante.

— Nu! Ĝi estas tre stranga, tio-ĉi. Se tio estus antaŭ la gemastroj, kompreneble! Jen! mi neniel povis alkutimiĝi, satmanĝi antaŭ ili... Mi ne scias kial... Sed ĝi kaŭzas al mi ian ĉagrenon, ian timon... Ŝajnas ke mi hontas, malkvietiĝas, kvazaŭ mi malrespektus ilin, ĝuante kiam ili ĝuas... Mi trovas ke ĝi estas signo de malspriteco, de maldiligento por servisto... Sed, ĉi-tie en la kuirejo... ĉe ni, estas malsame... Ĉu ne?

— Tion scias plej bone klarigi la paŝtisto... — ekdiris knabino, per buŝo plena. — Li diros ĝin al vi, se li volas...

1. Premiita en la IV^o Floraj Ludoj de la K. E. F.

Kaj ĉiuj rigardoj de viroj kaj virinoj fiksiĝis sur la maljunulon, kiu ĝis tiam ne estis levinta la kapon nek malferminta la lipojn. Kvazaŭ li vekigis el malvigleco promedita, la paŝtisto levis sian kapon tute plenan de sulkoj, tute vestitan de blankaj haroj, kaj eldiris ĉi-tiujn vortojn:

— Mi pensas ke tio estas ia honto. Tion, kion Ursulino faras, mi jam vidis ĉe aliaj virinoj... Oni sin kaŝas por vesti kaj malvesti sin. Ni ne volas esti tiaj, kiel la bestetoj de Dio, montrantaj ĉe taga humo la malvirtemojn kaj la ĝojojn de la karno. Manĝado estas por la mortuloj, korpa plezuro, kaj montri la plezuron estas honta afero... Tial ekzistas sanktaj animoj, kiuj tion kaŝas je la rigardo de similuloj... Se ili povus seniĝi je la buŝa plezuro... eble ili senigus sin je ĝi. Sed manĝado estas vivordono kaj ĉar naskiĝinta estaĵo ne povas seniĝi je ĝi, ili almenaŭ apartigas ĝin el la mondanaj okuloj kiel mizeraĵon. Ĉar homa mizeraĵo eble estas por Ursulino tio, kio estas ĝojo por la ceteraj kaj por ne ofendi ilin, ŝi celas enterigi en la solecon tiajn hontojn.

La servistoj de la Farmodomo restis revemaj, kvazaŭ ili malfacile komprenis la vortojn de la paŝtisto.

Sed, fine, la knabino de la buŝo plena aldonis, viŝante siajn lipojn per la mandorso:

— Se vi sciuz, kiom ni suferis, kiam ŝi ekmalsaniĝis antaŭ unu jaro, vi certe mirus. La lito ŝajnis al ŝi tro komforta por ke ŝi ripozu, kaj nek pete nek riproĉe oni tie povis kuŝigi ŝin. Fine ni decidigis ŝin dirante ke la mastrino tion ordonis. Sed tiam venis la manio pri la mango, ĉar... mangajon ŝi neniel volis. Tial ke ŝi ne povis nemanĝi antaŭ ni, ŝi diris ke ĝi ne plaĉas al ŝi... *— Sed manĝu, nul* *— Ne, ne...* Kaj ŝi metis sian kapon sub la kovrotukon. Fine ni vidis, ke ni ne povas venki ŝian honton, kaj tiam ni metis la teleron apud la liton kaj lasis ŝin sola dum kelka tempo. Se la malsato tro turmentis ŝin, kiam ni revenis, ni trovis la teleron malplena kaj la kapon kovrita per la litotuko, kvazaŭ ŝi faris malbonagon.

Kaj, kiam la knabino ankoraŭ ne estis fininta tiujn-ĉi vortojn, Ursulino eliris el sia kaŝejo, senpeze, silentema, kun sia malplena telereto duone kovrita per pinto de sia antaŭtuko. Ĉiuj rigardis ŝin. Kaj sentante sur si la rigardojn, la malfeliĉa Ursulino sendube konis ke oni parolas pri ŝi, ĉar ŝi ruĝiĝis kiel koĉenilo kaj mallevis la okulojn, hontinte.

RAIMÓN CASELLAS

Tradukis MARIAN SOLÀ

Ĉu vi konas...?¹

DEVIZO : *Mortinto*

Ĉu vi konas la dezirojn
la sennomajn, senmezurajn,
Kiuj sensprigitas virojn
kaj virinojn ĉastajn, purajn?

Ĉu vi konas la dezirojn
la similajn al nuktoj
Fantomecaj, — la delirojn
svarmflugantajn kiel gruoj?

Ĉu somerajn noktojn konas
vi, dum kiuj vageraras
Vi sub arboj, kiuj sonas
kaj al vi la vojon baras?

Ĉu pasioj jam pikmordis
vian koron — ĝis la sveno —
Ke ĝi fortosena tordis
sin en prema la kateno?

Ĉu mortigi vi deziris
vin per viaj propraj manoj,
Ĉar doloroj vin disŝiris
kiel iloj de Satanoj?

Ĉu furioj nekonitaj
pelis vin de lok' al loko,
Ĉu pro larmoj neploritaj
vin minacis la sufoko?

Ĉu vi kuŝis senkonscie
pro dolora sopiremo,
Dum el brusto agonie
ŝiris sin singulta ĝemo?

Ĉu vi en la vejnoj sentis
sangon bolan kiel flamo:
Tiam ankaŭ vin turmentis
kiel min : Soif' je Amo.

† KARL FRANKE

1. Dua mencio en la IV^o Floraj Ludoj de K. E. F.

VI^a Kongreso de la K. E. F.

MALMULTON ni povas hodiaŭ diri al niaj legantoj pri nia Kongreso, ĉar ĉiujn detalojn pri ĝi ni donis jam en la pasinta numero de KATALUNA ESPERANTISTO. Ni povas nur diri ke la Organiza Komitato konstante laboras, preparante la festojn kaj klopodante interesigi al nia afero la enloĝantojn de la kongresurbo, kiuj montriĝas tre favoraj, kiel atestas bone la helpo donita de la aŭtoritatuloj, distingindaj personoj kaj societoj al niaj Floraj Ludoj kaj tiu promesita por nia Kongreso.

Kelkaj federaciaĵoj esprimis al ni sian ĝojon pri la aranĝo de la Kongreso, ĉar ĝi estas tia, kiu plene alkonformiĝas al la cirkonstancoj de la nuna momento. Tiu aranĝo faciligas la ĉeestadon precipe al tiuj, kiuj disponas nur je la festotago, en kiu okazos la ĉefaĵoj de la Kongreso.

Resume ni diras, transskribante ĉi tien la esprimon de multaj samideanoj: La Kongreso en Vilanova montras la resaniĝon de la reformiĝanta Federacio kaj la komencon de vigla tasko propaganda en- kaj eksterlanda.

Ni konfidu: la afero marŝas bone!



V^{aj} Floraj Ludoj de la Kataluna Esperantista Federacio

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

- XII. De S-ro JOAN AMADES: *Al la plej bona propaganda broŝuro por katalunoj, simila al la franca ruĝa broŝuro.* PREMIO: 50 libroj kaj broŝuroj en Esperanto. (Ties liston havigos la Redakcio de KATALUNA ESPERANTISTO.)
- XIII. De KATALUNA LIGO DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ: *Originala aŭ tradukita broŝuro 15-50 paĝa, pri porkatolika afero.* PREMIO: Senpaga jarabono al Kataluna Katoliko kaj Artaĵo. — La rajton presigi la broŝuron en la daŭro de unu jaro, estas rezervata al la K. L. de K. E.

Dekunua Universala Kongreso de Esperanto

San Francisko (Kalifornio). 22-29 Aŭgusto 1915

DUA CIRKULERO

La *Dek-unua Universala Kongreso de Esperanto* okazos en San Francisko. Tuj post la apero de nia Unua Cirkulero, venis de Edinburgo la informo, ke la *Dek-unua* ne povos tie okazi. Samtempe la Konstanta Komitato de la Kongresoj en Parizo sciigis al ni, ke, interkonsente kun Edinburgo, oni akceptas nian proponon, okazigi la *Dek-unuan* en San Francisko je la datoj anoncitaj por la Tutpacifika Esperanta Kongreso, kiu sekve de tio estas nuligata.

Nia Kongreso do ricevis la oficialan titolon: *Dek-unua Universala Kongreso de Esperanto*, kaj niaj komitatoj, helpataj de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, kaj de la Edinburgaj samideanoj, jam entreprenis kun pliigita entuziasmo la necesajn preparojn por nia grava jarfesto.

Sentante la honoron, kiun ni havos per gastigo de la *Dek-unua*, ni estas ree eklaborintaj, por ke nia kongreso bone meritu sian gravan lokon inter la imponantaj Universalaj Kongresoj de nia movado. La afabla kunlaboro de niaj pli spertaj eksterlandaj samideanoj certigas, ke sukceso kronos niajn laborojn.

Kora Bonveno, gefratoj, vin atendas en San Francisko!

LA KOMITATO

La adreso de la Kongreso estas simple: *Esperanto Kongreso*, San Francisko.



El la unua cirkulero ni transskribas:

La planoj por la Tutpacifika Esperanta Kongreso rapide progresas kaj estas evidente ke niaj samideanoj preparas feston, kiu restos longe en la memoro de la partoprenantoj. Neniam ĝis nun okazis esperanta Kongreso inter tiom da allogaĵoj. Kalifornio mem, kun siaj mondkonataj mirindaĵoj, sufiĉas por venigi ĉiujare multajn milojn da

plezurserĉantoj. Nia klimato estas plej modera kaj agrabla dum la tuta jaro; kaj nun, aldone al ĉio ĉi-tio, okazas la plej imponanta universala ekspozicio.

La kotizaĵo de la Tutpacifika Esperanta Kongreso estas 10 Sm. Ni rekomendas aliĝi kiel eble plej frue, por ke niaj aranĝoj ne estu malhelpataj. Helpkongresaj kartoj kostas 5 Sm. kaj rajtigas ricevi ĉiujn eldonaĵojn de la Kongreso, la oficialan simbolon, la programojn de la kunsidoj, kaj seriojn da kongresaj kaj San Franciskaj markoj kaj poŝtkartoj kun esperanta teksto.*



Pri mia artikolo «Neŭtrala» aperinta en nia numero de Marto-Aprilo, mi ricevis kelkajn aprobaĵajn opiniojn, kiujn mi tutkore dankas. Ankaŭ S-ron Cart mi dankas, ke li ne reparolos pri la aludita afero, ĝis kiam nia tuta samideanaro povos eldiri sian opinion, ĉar, kiel diras unu el la korespondantoj, *«ne estas konvene nun, dum la kanonoj parolas sur la batalkampoj kaj dum pli ol unu esperantisto sur ambaŭ flankoj mortas kiel heroo, denove komenci malagrablan diskuton pri la malnova afero. Sed post la milito oni ne silentu pri la opinio de S-ro Carl»*.

J. G.

En la proksima numero ni komencos la publikigon de

Belulino kaj la Besto

TEATRAĴETO POR LA INFANOJ

Originale verkita de F-ino **Louise Briggs**

PREMIITA EN LA IV^a FLORAJ LUDOJ DE LA K. E. F.

BIBLIOGRAFIO

KARAKTERO, laŭ J. M. Van Stipriaan Luiscius, advokato en Hago. Tria plivastigita kaj plibonigita eldono, tradukita laŭ la 8^a eldono de l'Nederlanda originalo. Prezo : 0'52 fl. - 0'2 Sm. Librejo Espero. Hago.

Jen ŝatinda libreto verkita per flua Esperanto, kies multaj eldonoj atestas pri ĝia valoro. Nia opinio pri ĝi estis dirata, kiam nia TAMEN recenzis la unuan kaj duan eldonojn. Kelkaj makuletoj estis korektitaj en la tria eldono, kin per tio fariĝis pli multe interesa ol la antaŭaj.

CARLO BOURLET. Paris. Grupo Esperantista, 51, rue de Clichy. 1914. Prezo : 0'75 fr.

La Grupo Esperantista de Paris decidis eldoni broŝuron kun biografio de Carlo Bourlet, ĝia bedaŭrinda Prezidinto, por ke ĝi estu memorigilo pri liaj belaj kvalitoj. Ni legis kun korprema ĉagreno la memorlibreton. Ni relegis ĝin ankoraŭ kelkajn fojojn. Kaj ĝin ni relegos, kiam nia kuraĝo ekŝanceliĝos, por ricevi ekzemplon de firma konstanteco. Rekomendinda legaĵo ankaŭ por ĉiuj samideanoj!

LA TAGIGO! Kanto Esperantista. Originale verkita de A. Grabowski. Muziko de Baranski. Dua preso laŭ permeso de l' aŭtoro. 1915. Eldono de J. L. Bruijn. Hago. Prezo : Sm. 0'125.

La inspiroplena versaĵo de Grabowski estis talente enmuzikigita por kantado. Certe ĝi tiamaniere fariĝos nia dua himno.

FUNDAMENTAJ DOKUMENTOJ pri la Oficialaj Institucioj de Esperanto. 1914. Paris. Esperantista Centra Oficejo, 51, rue de Clichy. Prezo : 0'25 fr.

NAUA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO. (Bern, 24-31 Aŭgusto 1913). Paris. Esperantista Centra Oficejo, 51, rue de Clichy. Prezo : 3 fr.

ESTATUTOS del Ateneo Esperantista de Bahía Blanca (Rep. Argentina), broŝuro en Esperanto kaj kastila lingvo.

ALGUNOS HECHOS Y VERDADES QUE DEBEN SER CONOCIDOS. Delfi I. Dalmau, Ateneo Esperantista, str. 19 de Mayo, 151. Bahía Blanca (Argentina). Prezo 0'20 Sm.

Nia tre kara Dalmau, nia kataluna samideano, kiu trans la maro daŭrigas la intensan propagandon, kiu ĉe ni tiel helpis al la disvastigo de nia lingvo, verkis per hispana lingvo la plej simplan, energian, kaj konvinkan broŝuron de propagando, kiun ni legis. Koncize li elcitas fakton post fakto favoran al nia lingvo kaj oni sentas, ke li de la komenco ĉizas bele kaj lerte la ĉenon de faktoj kaj veroj, kiujn ĉe la fino de ĉi broŝuro kaptas vin kaj konvinkas. Mi pensas, ke kontraŭesperantisto konscia aŭ senkonscia, kiu legis tiun broŝuron nepovas konservi trankvilecon en konscienco, se li ne klopodis lerni nian lingvon. La ordigado de la faktoj kaj la simpla energieco per kiuj ili estas montritaj invitas al reŝegado, ĉar la verko estas kvazaŭ sintezo de ĉiuj argumentoj por nia kara lingvo. Mi kredas tiel, ke miaj propagandistoj salutos la aperon de tiu broŝuro kun vera ĝojo, ĉar ĝi simpligos tre multe ilian taskon.

Por montri la verecon de miaj asertoj mi transskribos nur la jenan paragrafon :

«Hemos de defender el esperanto, malgrado estar de su lado la ciencia y la razón, porque la vanidad humana y la pedantería intelectual crean prejuicios en quienes carecen de nociones, y los labios profanos profieren juicios desfavorables — ¡poco importa sean falsos cuando falta conocimiento de causa! — para substituir o justificar la propia ignorancia; juicios generalmente tanto más funestos cuanto más fuerte es la inteligencia desconocedora del esperanto, que los dicta.»

Al nia amiko Dalmau plej koran gratulon. Li havigis al ni juvelon.

BATALO DE SENLIS. Dijon. Imprimerie Darantière, 13 rue Paul Cabet. 1915. Prezo ne montrata.

Panegira verko pri la morto de franca leŭtenanto Fauvart Bastoul, konata esperantista verkisto, fervora kaj eminenta samideano, filo de gesinjoroj Fauvart Bastoul, kies esperantisteco estas tiel alte ŝatata. La legado de tiu libro kunsentigas de ni la doloron kaj ĉagrenon de la gepatroj, kies sola konsolo povas esti la penso, ke ilia amata filo mortis heroe en la plenumo de sia devo.

ALDONO AL LA TUTMONDA JARLIBRO ESPERANTISTA 1913-1914. Paris. Esperantista Centra Oficejo, 51, rue de Clichy.

LA VERO PRI LA MILITO. Oficiala dokumentaro esperantigita el germana lingvo. Prezo 50 Pf. Komisia eldono Esperanto-Centrale, Dresden. A. 1.

UNUA RAPORTO prezentita al Sinjoro Ĉef-ministro de la Franca Respubliko, de la Kopuisono starigita por konstati la agojn faritajn de la malamiko malrespekte al la leĝoj de la popolrajto. Kun antaŭparolo de Tristan Bernard. Eldono de la Komitato «Por Francujo, per Esperanto».

KJON PENSAS NEUTRALULOJ PRI LA MILITO. — **PRI LA BELGA NEUTRALECO,** flugfolioj eldonitaj de la Komitato «Por Francujo, per Esperanto».

Tiuj kvar presaĵoj, du broŝuroj kaj du flugfolioj, verkitaj per korekta Esperanto, fariĝos plej interesaj por kontroli kelkajn nun dubajn aferojn, kiam la milito estos finita. Tiam, ili ankaŭ tre bone taŭgos por montri ke Esperanto, kiel lingvo, estas kapabla esti uzata por tre diversaj celoj.

INTERNACIA BULTENO, duonmonata informilo pri la Milito. Administracio : Internationale Korrespondenz Argus, Berlin S 59.

Esperanta bulteno, rakontanta laŭ germana vidpunkto per korekta lingvo okazintaĵojn el la milito.

BULLETIN D'INFORMATION ESPÉRANTISTE publié par un Comité d'Amis de l'Esperanto. Red. et Adm. 51, rue de Clichy, Paris.

Eldono en franca lingvo de la «Informa Bulteno», kiu aperis kiel suplemento al la «Oficiala Gazeto». Ĝi favoras la francan vidpunkton pri la milito.

BULLETIN OFFICIEL de la Société Française pour la Propagation de l'Esperanto. Secretariat : 33, rue Lacépède, Paris.

Anstataŭ «La Movado» organo de la S. F. p. p. E. aperas tiu Bulteno france verkitaj, kiu raportas pri la esperantista movado en Francujo.

MALGRAŬ

ENLANDA MOVADO

S-ro Pujulà, kiu restadas sur la pafinio en Francujo, sendis al ni en la lastaj tagoj interesajn sciigojn pri sia sano per bonhumora, esperoplena letero. Li esperas, ke li povos ĉeesti nian Kongreson en Vilanova. Nenecese diri, kiom ĝoje ni vidas la efektivigon de la espero de nia tre kara amiko.

BARCELONA. — Unu el niaj redaktoroj, interkonsente kun la Komitato de la K. E. F. klopodis atingi de la direktanta komitato de la Barcelonaj Skoltoj (*boy-scouts*) la malfermon de kurso de Esperanto, kiu okazis la 19^{ma} de Majo pasinta en la sidejo de tiu Asocio. Klarigas ĝin nia kunredaktoro S-ro Arturo Domenech kun ĉeesto de ĉirkaŭ trideko da entuziasmaj lernantoj.

Ne bezone estas konstati la gravecon de ĉi-tiu novaĵo, ĉar ĉiuj konas tiun simpatian institucion, kies celo tiel analogia estas kun tiu nia (ĝi ja celas, kiel ni, interhoman pacon) kaj kies disvastiĝo, kiel tiu nia, pli kaj pli tiel progresas en multaj diversaj landoj. Tamen ni devas rimarkigi la grandan profiton, kiun signifas por nia afero la oficiala akcepto de Esperanto en organizaĵo *freskaŭ oficiala* en nia lando, ĉar tio estas pruvo de proksima definitiva venko eĉ en tute oficialaj sferoj.

Ni esperas, pli bone, ni estas tute konvinkitaj, ke plena sukceso kronos la laboron de nia amiko S-ro Domenech kaj ke baldaŭ la imitinda ekzemplo de la barcelonaj skoltoj estos imitita de alilandaj samaj organizaĵoj per la efiko de la esperanta korespondado, kiun sendube, starigos niaj junaj novaj samideanoj post ne longe kun la ceteraj skoltaj grupoj en la tuta mondo.

Niajn gratulojn al nove varbitaj esperantistoj, ĉefe al S-ro Cò kies klopodoj tiel helpis la oficialigon de Esperanto en la barcelona skoltaro, kaj niajn kuraĝigojn al S-ro Domenech, komisiito de K. E. F. kiel instruisto por la nova kurso.

— Publikaj ekzamenoj de ambaŭgradaj kursoj de Esperanto, kiujn D-ro Pastro Coll gvidis en la Universitato, okazis la 1^{ma} kaj 2^{ma} de Junio. Pri ili kaj pri la konkurso por la premio «Universitato» ni raportos per la venonta numero.

— La festo, kiun la grupo *Barcelona Stelo* okazigis la 22^{ma} de majo en sia sidejo, havis tre bonan sukceson. La gegrupanoj F-inoj

M. Grau, M. Rey kaj C. Navas, S-roj J. Guixà, D. Delclòs, P. Trull kaj J. Viñas ludis tre bone la spritan katalunan esperantan komedion «Vivu Esperanto» kiun la ĉeestantoj multe aplaŭdis. Oni ankaŭ prezentis la konvinkan teatraĵon «La Renkonto» speciale aranĝitan, kiun ludis F-inoj A. kaj C. Leonor, kaj S-roj Ledergerber, Vannier, kaj Coca. Ĉiujn aktorojn, kies amatora ludado estis tre laŭdata, oni multe aplaŭdis. La fraŭlinoj partoprenintaj en la prezentado ricevis belan bukedon, atestantan la simpatian kaj dankon de la grupo al la belaj helpantinoj.

Oni montris publike la ĝeneralan simpatian al niaj kamaradoj J. Delclòs kaj J. Guixà, kiuj post longa forrestado revenis inter nin, per dokumento subskribita de ĉiuj grupanoj kaj amikoj, kiun donis al li solene la prezidanto de la grupo.

Poste okazis balo, kiu finis gaje la agrablan feston, kiun briligis per sia beleco multenombraj fraŭlinoj, kies nomojn ni ne citas por ne riski bedaŭrindajn forgesojn. Tial ankaŭ ni ne citas nomojn de samideanoj ĉeestantaj, inter kiuj estis multaj pioniroj kaj fervoruloj.

— En societo *Paco kaj Amo* estis malfermata al publiko dum pasinta Majo, ekspozicio pri grafikaj artoj; ĝi estis rezultato de interŝanĝo kun fremdaj tipografiistaj samideanoj, pri metiaj aferoj.

La organizinto, S-ro P. Brunet, volis montri la taŭgecon de Esperanto, koncerne la metiojn; tial, en la inaŭgura festo li klarigis tion per parolado, kiun oni presigos por disdonadi kiel propagandilon. Tiu ekspozicio estis multe vizitata kaj laŭdata. Nian gratulon.

BARBARÀ DEL VALLÈS. — *Esperanta Nesto* kunvenis la 18^{aa} de marto por elekto de la Komitato; estis elektitaj post unuanima voĉdonado : *Prezidanto* : S-ro Josep Planas, Pastro; *Vic-prezidanto* : S-ro Joan Arnella M&S; *Kasisto* : S-ro Salvador Arnella; *Sekretario* : M. del Pilar Puigbonet; *Konsilantoj* : F-ino Enriqueta Soler Viladrich kaj Antonia Renom Padró.

GIRONA. — *Esperantista festeno.* — La 25^{aa} de Aprilo la ĝeronaj esperantistoj solene festadis la adiaĵon de la famkonata pioniro, S-ro Jozefo Domènech, ĵus gradita kapitano, kiaokaze li forlasis Ĝeronon por transloĝigi al Reus.

Ĝerona Espero, kies sekretario kaj profesoro senlaca li estis, organizis je lia honoro sukcesan festenon, invitante ĉiujn grupojn de la Ĝerona Provinco, kiuj alsendis reprezentanton aŭ aliĝon. Ankaŭ la ĉiutaga loka preso havis reprezentantojn.

Kvardek-unu kunmangantoj, inter kiuj distingigis krom S-ino

Domènech, la ĝentilaj kaj belaj esperantistaj fraŭlinoj Maymí, Moner, Barber, Bernades, Casademont, Moré kaj Bescós, gaje, babile kaj kun enviebla apetito ekspedadis la bongustajn kaj sufiĉegajn manĝ-trinkaĵojn, servitajn de nia samideano S-ro Moré ĉe la Hotelo de l' Komercio.

Kiam oni enverŝis la ĉampanon, korskentaj tostoj estis elparolataj de S-roj Ferrer, P. Costa, Feliu el Anglés, J. Costa, Gomez kaj P-tro Casanovas, Prezidanto de *Ĝerona Espero*. S-ro Domènech per elokventaj esperantaj vortoj dankegis la regalantojn kaj adiaŭdiris ilin, konstatante sian simpatian por la ĝeronanoj kaj precipe por la esperantistoj, kun kiuj li gustumis tiel longtempe la korajn sentojn, naskitajn de la uzado kaj propagando de tiu fratiga internacia lingvo, kiu nun bedaŭre suferas eklipson pro la malbenita monda milito. Li finis per vivoj al Ĝerono kaj al D-ro Zamenhof, kaj ĉiuj kunmanĝintoj stare kronadis la feston per ĥorkanto de la *Espero*.

Senpere en la ĝardeno de l' Hotelo la festena grupo estis fotografita.

Je la 6^a vespere kunvenis en la grupsidejo de *Ĝerona Espero* multaj gesamideanoj por malkovri belan portreton de S-ro Domènech kiu restos prezidanta la lernan fakon de la belega salono, por inspiri varmon kaj lernemon al ĉiuj ĝisnunaj disĉiploj kaj por allogi novajn studentojn.

Post kormova paroladeto de S-ro Prezidanto kaj dankesprimado de nia estimata kaj bedaŭrata profesoro, finiĝis la festo per rekanto de la *Espero* kaj koraj vivoj.

La ĝeronaj esperantistoj pere de KATALUNA ESPERANTISTO reesprimas sian bedaŭregon kaj dezirojn de ĉiamdaŭra feliĉeco, kune kun lia estiminda edzino, al S-ro Domènech, senlaca kaj vere neanstataŭebla samideano, kiu povas esti konsiderata kiel instruisto de la preskaŭ tuta ĝerona esperantistaro. — *Ĝeronano*.

TARRAGONA. — Pri parolado farita de la prezidanto de *Frateco* de Zaragoza, S-ro Benigno de Luna, ni publikigos raporton en la venonta numero.

TERRASSA. — Dum la Karnavalaj Festoj ĉiujare pli sukcesaj estis organizata bela kavalkado, en kiu partoprenis kelkaj el niaj samideanoj per ornamita veturilo; prezentigis bona okazo por propagando kaj tial estis disdonitaj dum la traveturado 100 katalunaj ŝlosiloj kaj du mil folioj «Tot l'Esperanto en una fulla konvene aranĝitaj».

— La 14^{ma} de Marto, je la sesa vespere, S-ro J. Bassó faris interesan prelegon pri la romepokaj preĝejoj de Egara, kiun plezure aŭskultis niaj gegrupanoj; klarigajn desegnojn verkis li mem sur la tabulo.

— Estas malfermita nova konkurso de tradukado por la anoj de *Lumon*. — *La Korespondanto*.

VALENCIA. — La «Federación Esperantista Levantina», kies sidejo translokiĝis al str. Mar, n.º 23, elektis en kunsido la 16^{ma} de Majo la jenan Komitaton.

Prezidanto : S-ro Andres Piñó, advokato (Colón, 34, Valencia). *Vicprezidantino* : S-ino Dolores Batllés de Eced (Teruel). *Sekretario* : S-ro Armando G. Echevarría (Jerusalem, 29, Valencia). *Vicsekretario* : S-ro Fernando Soler Valls (Enguera). *Kasisto* : S-ro Manuel Millás Sagreras. *Reprezentantoj* : S-roj Ricardo Codorniu (Murcia), J. Aguilar Blanch (Valencia), Domingo Talens (Alcoy), Alfredo Saralegui (Almería), Rafael Pardo (Castellón de la Plana). *Kontisto* : Francisco Esteve (el la grupo *Antaŭen*).

Tiu komitato havis la afablecon sendi al la Prezidanto de la K. E. F. varman saluton. Ni deziras al la F. E. L. plej fruktoportan longan vivadon por la bono de nia lingvo. Kuraĝe antaŭen, karaj gefratoj!



ADMINISTRACIAJ AFEROJ

Ĉiuj federacianoj kontentige respondis al la klopodoj faritaj de la Administracio de la K. E. F. por reorganizi la funkciadon de la *Asocio* kaj garantiĝi la regulan aperadon de ĝia presorgano. Pro tio la Administristo esprimas ĉi tie sian plej koran dankon al ĉiuj helpemaj kunfederacianoj.

Sed oni ne pensu, pro tio dirita, ke ĉiuj aferoj restas solvitaj, kaj ke oni jam povas nezorgi pri ili. Kontraŭe ni opinias; ĉar nun, kiam ĉio bone marŝas, oni devas plej multe atenti por eviti halton subitan kaj danĝeran. Tial la Administracio kuraĝas fari la sekvan-tajn petojn.

Al la izolitaj federacianoj : Klopodu alvarbi al nia ideo almenaŭ unu personon en via urbo aŭ vilaĝo. Li fariĝos via kunulo kaj vi povos pli facile konservi la flamon de entuziasmo, kiun vi varmigos certe per legado de nia gazeto KATALUNA ESPERANTISTO.

Al la federacianoj de urboj, kie grupo ekzistas : Ĉestu kiel eble plej konstante la grupajn kursojn kaj kunvenojn. Penu aligi al la K. E. F. viajn kamaradojn, kiuj tiamaniere kontribuos al la prospero de nia ideo.

Al la delegitoj : Afable ricevu kaj transdiru al la Administracio ĉiun plendon faritan de federaciano. Estos plezuro por la Administracio, komplezi ĝin. Kolektu akurate la kotizaĵojn kaj sendu ilin al la Administristo, str. Aribau, 55 : Barcelona, kiel eble plej baldaŭ por ke la taskoj de la Federacio estu oportune plenumitaj.

Al ĉiuj : Certe vi sentas vin ĝojaj, kiam vi ricevas ĉiun numeron de nia gazeto. Certe vi estas fieraj, kiam vi povas ĝin montri al neesperantisto por lin konvinki pri la forto de nia movado. Certe vi elĉerpas plezuron el la legado de la verkoj en nia gazeto aperantaj, kiujn ĝia Redakcio klopodas fari ĉiujfoje pli interesaj. Certe via esperantista sento plifortiĝas, ĝuante la festojn kaj solenaĵojn de niaj Kongresoj. Certe vi interesiĝas al la Esperantistaj Floraj Ludoj, kiuj dum la kongresoj okazas.

Ĉio ĉi-tio estas subtenata nur per la kotizaĵoj, kiujn vi pagas. Se vi pagas ilin malfrue vi nevole malhelpetas la sukceson de nia laboro.

Klopodu do pagi kiel eble plej baldaŭ vian kotizaĵon al la delegito en via urbo, aŭ rekte al la Administracio de la K. E. F. str. Aribau, 55 : Barcelona per poŝtmandato (*Giro postal*) aŭ per poŝtmarkoj. Se vi bone povas, aldonu al la malgranda jarkotizo da 3 pesetoj, iun eĉ malgrandan sumon, kiu faciligos la plenumon de la devoj de la K. E. F.

Al la laboremaj samideanoj : La Redakcio de KATALUNA ESPERANTISTO bezonas la helpon de amikoj, kiuj volus fariĝi *Korespondantoj*. Ili ricevos rajtigan karton pri sia ofico. Ilia tasko estas, sendi ĉiun monaton raporton *katalune aŭ esperante* al la Redakcio pri la movado en sia urbo.

AL LA ESPERANTAJ GAZETOJ : Bonvolu noti la Administracian adreson : str. Aribau, 55. Barcelona.

JOSEF SERRAT I PARÉS



KORESPONDADO

S-ro Ro. Ŝo., Torquay. Via ago estas plej laŭdinda, des pli multe en la aktualaj momentoj, kiam la milito malhelpas certe la disvendadon de via ŝatinda libro. Ni gratulas vin tre sincere. — S-ro P. Blanc, Toulon. Dankon por la sciigoj pri niaj Floraj Ludoj aperintaj en *La République du Var*. — S-ro V. Cimr. Dankon por via artikolo, kiu aperos, kiam estos eble.

Ĉiu membro de la *Kataluna Esperantista Federacio*, aŭ aboninto al **KATALUNA ESPERANTISTO** rajtos dufoje dum la jaro publikigi en la gazeto krom sia nomo kaj adreso **IO VORTOJN** por peti korespondadon, interŝanĝojn de kolektaĵoj, informojn k. t. p. aŭ sciigi ŝanĝon de adreso

S-ro Josep Ventura, Galileu, 165, pral., 1.^a : Terrassa; deziras kolekti ĉiulandajn popolkantojn kun aŭ sen esperanta teksto. Tiucele, li ŝanĝe sendos tiom da katalunaj, kiom da alilandaj li estos antaŭe ricevinta

F-ino L. Briggs, West Lea, Armley, Leeds, Anglujo, deziras trovi korespondantojn por junaj fraŭlino kaj sinjoro

Henri Rabaut, Sergent 4.^e de ligne, Camp de Harderwyk (Holando) korespondos volonte kun unu kataluna samideano

S-ro Sebastiano Chaler, Strato S. Mariano, 124 : Terrassa; amike korespondos kun ĉiulandaj gesamideanoj

**PROPAGANDAJ MARKOJ
DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO**

Estas vendataj po 1 cent. ĉiu. Por la grupoj aĉetantaj pli ol mil estas farata rabato da 25 %.

HELPU AL LA K. E. F. PER AĈETADO DE ĜIAJ MARKOJ

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

ASOCIA SIDEJO : RAMBLA, 41. SABADELL

MINIMUMA JARA KOTIZAĴO : 3 PESETOJ

La aliĝintoj ricevas senpage la gazeton

KATALUNA ESPERANTISTO

kiu aperas kiel eble plej regule, laŭ la regulo 3^a de la Regularo
de K. E. F.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA PRESORGANO DE LA

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

Redakcio kaj Administracio : Arribau, 55. Barcelona

SENPAĜA POR LA GEFEDERACIANOJ

JARABONO POR LA CETERAJ SAMIDEANOJ KOSTAS

ENLANDE : 4 PESETOJN

EKSTERLANDE : 2 SPESMILOJN